

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **N. A.**, zastoupeného Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2016, č. j. OAM-161/LE-BE02-P10-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 12. 2017, č. j. 32 Az 55/2016 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené advokátce žalobce Mgr. Gabriele Kopuleté **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 6.800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 11. 2016, č. j. OAM-161/LE-BE02-P10-2014, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Přestože lze homosexuální orientaci obecně považovat za příslušnost k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, nebyla žalobcova obava z pronásledování pro tvrzenou homosexualitu odůvodněná. Krajský soud vyšel při hodnocení důvodnosti obav z výpovědí žalobce, z nichž vyplynulo, že ke změně jeho sexuální orientace mělo dojít v roce 2006. Tedy v době, kdy se žalobci rozpadlo manželství, nespěl se svou předchozí žádostí o mezinárodní ochranu a byl nespokojený s dosavadním způsobem života. Za této situace zkusil partnerské soužití s mužem. Zároveň ale vypověděl, že tento vztah fungoval pouze pod vlivem alkoholu, že mu bylo ze vztahu s mužem špatně a že již s žádným mužem nechce nic mít. Podle krajského soudu se nejednalo o homosexualitu, kterou by žalobce musel po celý život tajit a pro kterou by mohl být terčem diskriminace ze strany kyrgyzské společnosti nebo státních orgánů. Žalovaný nezasíral, že v Kyrgyzstánu dochází k porušování lidských práv osob s odlišnou sexuální orientací. Jestliže však žalobce homosexuálem není, což lze seznat z jeho pozdějších výpovědí, není jeho tvrzená obava z pronásledování po návratu

do země původu důvodná. Obavy z reakce rodiny, byť se jedná o záležitost osobně citlivou, nejsou relevantní z hlediska mezinárodní ochrany.

[3] Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že by se mohl vrátit do Kyrgyzstánu a žít tam samostatně, na jiném místě a mimo dosah své rodiny, která se o jeho vztahu s mužem dozvěděla. S ohledem na reálný životní styl a výše shrnutou výpověď žalobce se nelze domnívat, že by byl žalobce v jiné části země mezi cizími lidmi označen za homosexuála, a že by mu tak hrozilo pronásledování nebo jiné diskriminační zacházení. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobce podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu až v roce 2014 po několikaletém pobytu na území ČR, navíc v době, kdy se nacházel v zařízení pro zajištění cizinců, přestože k tvrzené změně sexuální orientace mělo dojít v roce 2006.

[4] Krajský soud neshledal nedostatky ani v odůvodnění neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. K tomuto druhu azylu žalobce nevznesl žádné konkrétní námítky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Krajský soud podle stěžovatele nesprávně posoudil podmínky udělení mezinárodní ochrany. Níže popsaná pochybení soudu mají podle stěžovatele dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[7] Stěžovatel připomněl, že svou vlast opustil v roce 2003 z důvodu pronásledování vymahači dluhů a z tohoto důvodu podal v roce 2003 svou první žádost o mezinárodní ochranu. Opakovanou žádost podal v roce 2014, neboť se aktuálně odmítá do Kyrgyzstánu vrátit z důvodu změny sexuální orientace a s tím spojené obavy z diskriminace. V žalobě namítl, že zprávy o zemi původu potvrzují výrazné porušování práv skupiny homosexuálů. Stěžovatel je přesvědčen, že patří do azylově relevantní skupiny mužů, u nichž existuje zvýšená pravděpodobnost pronásledování nebo vystavení vážné újmy. Jeho obavy jsou oprávněné, neboť jakožto osoba s homosexuální zkušeností by byl v zemi původu vystaven pronásledování ze strany státních orgánů. Krajský soud i žalovaný nesprávně vyhodnotili nebezpečí, které stěžovateli hrozí.

[8] Nedostatečnost odůvodnění napadeného rozsudku stěžovatel spatřoval v tom, že soud nevzal v úvahu všechny skutečnosti, které vyšly v řízení najevo, zejm. zprávy o zemi původu k pronásledování příslušníků sexuální menšiny. Krajský soud obavy žalobce nedůvodně zlehčil. Důvody, pro které došlo ke změně jeho sexuální orientace, mohou opětovně nastat kdykoliv a kdekoliv. Obdobné námítky stěžovatel vznesl i ve vztahu k humanitárnímu azylu. Krajský soud nevzal v úvahu humanitární aspekt žádosti, který vyplývá z toho, že stěžovateli je 56 let a v České republice žije od roku 2003, má přitom obavy z pronásledování ve své zemi původu plynoucí z jeho sexuální zkušenosti.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti a výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[11] S ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Soud neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. K podmínkám, které je třeba kumulativně splnit pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 nebo § 14a zákona o azylu, se soud již podrobně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, či ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62. Z tvrzení stěžovatele a obsahu spisu soud považuje za nepochybné, že stěžovatel tyto podmínky nesplňuje.

[12] Krajský soud založil své rozhodnutí na závěru, podle něhož z výpovědi stěžovateli plyne, že by měl v minulosti určitou homosexuální zkušenost v důsledku složité životní situace, homosexuálem ve skutečnosti není, a po návratu do země původu není pravděpodobné, že by byl za homosexuála považován. Tento závěr stěžovatel nijak nepochybnil. V této souvislosti proto soud odkazuje na rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 343/2017 - 31, v němž se zabýval situací, kdy žadatel o mezinárodní ochranu homosexuálem není, ale tvrdí, že mu původce pronásledování homosexuální orientaci připisuje. Taková situace může být relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, ale obava z pronásledování není odůvodněná, pokud žadatel homosexuálem není a ze skutečností zjištěných ve správním řízení neplyne, že by byl žadatel běžně ostatními lidmi považován za homosexuála, byt' by k tomu bylo třeba, aby se přestěhoval do jiné části země. Obdobná situace nastala i v nyní posuzované věci a Nejvyšší správní soud neshledal, že by při jejím hodnocení krajský soud pochybil.

[13] Na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (blíže viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud vybočil z výše vytyčených mezí soudního přezkumu způsobem, který by mohl mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje na námítky stěžovatele dostatečnou odpověď.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2018, č. j. 1 Azs 446/2018 - 31, ustanovena zástupkyní advokátka Mgr. Gabriela Kopuleťá. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměnu advokátky soud určil částkou 2 x 3.100 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a podání kasační stížnosti) a dále částkou 2 x 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b), d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Zástupkyně není plátkyní DPH. Odměna v celkové výši 6.800 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu